

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus II. An, & quæ donatio inter conjuges sit invalida?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

non admitti etiam in casu injustæ resili-
entiæ; majori tamen ratione, ubi resilitur
iustè, ut in simili notavimus supra; sed
pro casu injustæ resilientiæ probabilius est
oppositum, secundum dicta à num. 151.
Inter donationes ex causa, numeratur
etiam remuneratoria, quæ sit causâ meri-
torum; antidotalis, quæ causâ gratitudi-
nis; propter nuptias, de qua diximus
superius; Morgengeba, quæ in remune-
rationem pudicitie; seu donum matu-
rinale; quod maritus altero nuptiarum
die largitur neonuptæ pro thesauro pudic-
itiæ.

ARTICULUS II.

An, & quæ donatio inter conjuges sit invalida?

1689. Communis regula est, donationem,
quæ sit inter conjuges, constante matri-
monio regulariter, invalidam esse, prout
habetur c. fin. h. t. Verba hujus capituli,
in quantum spectant primam partem ru-
bricæ, sunt: *donatio, quæ constante ma-
trimonio, inter conjuges, dicitur esse facta*
(ex quo alter locupletior, & pauperior al-
ter efficitur) firmitatem non habet, nisi do-
natoris obitu confirmetur; quæ tamen pe-
nitus evanescit, si revocetur ab eo tacite,
vel expresse, vel, qui donatum accepit,
prius debitum nature solvat. Hæc cons-
titutio emanavit à Gregor. IX. pro ter-
ris Ecclesiæ, qui à nemine consultus, eam
ex principiis juris Cæsarei deduxit, ut no-
tat Gonzalez ad cit. c. fin. num. 1. dixi, re-
gulariter, propter multas limitationes,
quibus subest ea regula, de quibus in seq-
uemus, & patet ex ipsis terminis, qui-
bus in textu modificatur.

1690. Porro ad rectam dicendorum intel-
ligentiam not. 1. dupliciter fieri posse,
actum aliquem esse invalidum. 1. positivè,
ut idem sit, ac omnino nullum. 2. precisi-
vè, seu privativè, ut idem sit, ac non-
dum omnino firmum. Ex hoc vides, in
citato textu non dici, eam donationem
esse positivè invalidam; sed tantum pri-
vativè, nimirum non firmam, cum ante
donantis mortem revocari possit, aut
præmortuo donatario expiret, nec firmi-
tatem ante donantis obitum obtineat.

Tom. IV.

Not. 2. in cit. c. fin. non prohiberi 1691.
donationem inter conjuges sic, ut nisi
donatio donatoris obitu confirmetur, fir-
mitatem non habeat, quando ex tali do-
natione recipiens non evadit locupletior,
& donans pauperior, ut clarè patet ex
textu in c. fin. ibi: *donatio inter conjuges*
constante matrimonio facta (ex qua alter
locupletior, & pauperior alter efficitur)
firmitatem non habet, nisi donatoris obi-
tu confirmetur.

Not. 3. tunc donantem censerī pau- 1692.
periozem fieri, quando donat de sua sub-
stantia, sic, ut diminuatur patrimonium.
L. si Sponsus. §. si maritus, ibi: neque
enim pauperior fit, qui non acquirit; sed
qui de patrimonio suo deposuit, sive de-
dit ff. h. t. ita Sanchez lib. 6. hic D. 4. num. 1.
ibi: *pauperior non fit, qui non acquirit,*
sed qui de patrimonio suo aliquid deponit;
econtra locupletari, idem est, ac locuple-
torem fieri. L. 17. ff. de donat. inter Vir.
& Uxor. Locuples autem idem est, ac lo-
corum plenus, qui scilicet pleraque loca,
id est, multas possessiones habet. Ec-
ideo in jure locuples est, qui satis, & ido-
neè habet pro magnitudine rei, quæ petitur.
L. quos. ff. de Verbor. signif. sic Peteyra in
Elucidar. L. 2. n. 582.

Not. 4. inter rationes, ob quas ejus- 1693.
modi donatio inter conjuges prohibetur,
primam afferri ab Ulpiano, in L. 1. ff. h. t.
*ne mutuo amore invicem spoliarentur con-
juges, donationibus non temperantes, sed*
profusa erga se facilitate; id est, ne pro-
miscuis donationibus ob amorem mu-
tuum alter alteri usque ad egestatem do-
net. Nam deliramenta Uxoris sapius co-
gunt maritum contra proprium sanguinem
judicium ferre L. 4. C. de inoffic. testam.
Præter eam, communiter etiam assignan-
tur istæ: ne conjugalis concordia pretio
conciliari videretur. L. 3. ff. h. t. ne scili-
cet sit venalis gratia lecti; ne decrescat
cura liberorum; ne infano affectui laxen-
tur freno &c.

Nor. 5. dictum textum c. fin. procedit 1694.
solum de donatione inter vivos, si
enim fiat causâ mortis, valet, L. si cui. §.
in fin. L. si cum 27. §. Ex quibus. ff. h. t.
L. ubi ita donatur. 27. ff. de donat. caus.
mort. L. Servus Uxor. 76. ff. de hered. in-
stituend. Sic Arosta in c. Si Pater V. Lega-
tit

Hhh

vit de Testam. in 6. Nam in hac donatione cessant illæ rationes, de quibus supra; & ejus effectus conferitur in tempus, quo conjuges esse desierunt. *L. Tam is. ff. de donat. caus. mort. & §. 1. Instit. de donat.*

1695. Not. 6. in dato textu *c. fin.* expressè sermonem esse de donatione facta inter conjuges, constante matrimonio; hinc donatio, ante illud facta, adeo jure subsistit, ut esto eodie nuptiæ subsequerentur, firmitatem haberent *L. Inter 27. ff. b. t.* quia non est facta inter conjuges, sed Sponfos; *inter Sponfos autem facta subsistit. L. Si Sponfus. 5. ff. eod. & L. Sponfus. 14. de Publiciana;* hoc tamen limita, ut non procedat, si talis donatio confertur in tempus matrimonii contracti. *L. cum hic status §. si Sponfus, & §. fin. ff. b. t. L. quod Sponse. 4. C. de donat. ante nupt.* Sic Gonzalez in *c. fin. b. t. num. 8.* Nam idem est, rem fieri tempore inhabili, vel prohibito, & conferrì ad tempus inhabile, seu prohibitum. *L. In tempus. ff. de hered. instit. L. Eum, qui. ff. de Jurisdic. omnium Jud.*

1696. Not. 7. donationem inter conjuges, factam constante matrimonio, de qua in textu *c. fin.* evanescere, si donatarius ante donatorem moriatur, aut à donatario tacitè, vel expressè revocetur, ut patet ex claris verbis *c. fin. relati num. 1692.* Et ideo, si inter conjuges sequatur divortium, donatio prius facta evanescit, nec morte donantis confirmatur; quia tacitè revocata censetur; excipe, nisi ex mutuo consensu, & beneplacito factum esset divortium, aut aliunde constaret, donantem velle, etiam eo casu, donationem valere. Similiter, si donans rem donatam vendat, permutet, leget alteri, aut pignori, vel hypothecæ speciali subiciat, censetur donatio prior, inter conjuges facta, tacitè revocata. *L. cum hic status. §. si maritus. ff. b. t. Sanchez lib. 6. Matrim. D. 15. n. 5.* his præmissis:

ARTICULUS III.

Qua donatio inter conjuges, constante matrimonio facta, sit prohibita?

1697. Extra dubium est, textum rectè intelligi de donatione simplici, nimirum,

purè gratuità, & merè liberali. Ea enim sola est donatio propriè ex *num. 1686.* ita Sanchez *lib. 6. hic D. 1. num. 2.* hujus prohibitionis ibidem redditur ratio eadem, quam *num. 1693.* dedi ex Ulpiano. Sed not. quando *L. 3. §. sciendum autem. ff. b. t.* dicitur: *ipso jure, quæ inter virum & uxorem, donationis causâ geruntur, nullius momenti esse,* debere intelligi de nullitate non positiva sed privata jura *num. 1690.*

Et ideo etiam, quando P. Sanchez *cit. num. 2.* dicit, quòd, cum tali donationi jus resistat, nullam prorsus obligationem civilem, vel naturalem, seu in foro conscientiæ, pariat, si accipiendum est, ut nulla sit obligatio, qua donator obligetur eam, esto vellet, non revocare, sed morte confirmare; vel etiam, quòd donatario præmortuo hæreditas ejus civilis actio contra donatorem competat, aut huic naturalis obligatio eam præstandi; cum donatarius nullum jus firmum habuerit vivo donante; & jus in spe cum ipso extinctum sit.

Hinc sequitur, talem donationem esse quidem validam, sed non ita firmam, ut revocari non possit ante mortem à donatore, vel ut non evanescent præmortuo donatario. Cæterum hic ejusmodi donum, si non revocetur, licet servat usque ad mortem donantis; cum licitè præstolari possit ejus confirmationem, quæ fit obitu donantis.

Quæstio tamen est; an ea prohibitio donationis inter conjuges, intelligatur etiam de *Sponso de presenti,* nimirum post matrimonium quidem ratum, sed non consummatum? Complures affirmant apud Sanchez *cit. D. 1. num. 4.* quia *Sponsi de presenti* non veniunt nomine *conjugum*: Sed ratio prohibitionis multò magis inter eos locum habet, cum omnia nova placeant, & in dies interseat amor, adeo, ut non desint volentes, huic prohibitioni non esse locum, elapso anno post contractum matrimonium. Unde *L. Non sine, Vers. quævis. C. de bonis mater.* dicitur, *idem jus tenet de uxore, quàm de Sponso arbitratu est.* Et hæc responsio, extenditur ad donationem simplicem, factam ante matrimonium, *cujus effectus collatus sit in tempore contracti.*